

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Освітньо-професійна програма 014 Середня освіта (Географія)

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри географії та природознавства
(протокол № 5 від “23” січня 2024 р.)

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач (-і)	професор Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	inna.chervinska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i> концептуальні засади та особливості організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» потрібна майбутньому фахівцю для того, щоб опанувати сучасну методологію наукових досліджень, освоїти методи наукового аналізу географічної освіти та сформувані здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни сприяє набуттю студентами знань у галузі географічно-педагогічних досліджень, їх підготовку до професійної наукової діяльності, ознайомлення зі структурою й основними показниками проведення науково-педагогічних досліджень, формування зрілої та творчої особистості педагога-дослідника.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формування фахової компетентності у майбутнього вчителя географії, необхідної для вирішення завдань, пов'язаних із плануванням, організацією та проведенням наукових досліджень з подальшим втіленням їх результатів у професійну діяльність.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити здобувачів вищої освіти з основами методології наукових досліджень; - проаналізувати напрями розвитку наукових педагогічних досліджень у галузі природничих наук; - навчити організувати навчально-дослідницьку діяльність, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби; - ознайомити зі змістом педагогічних досліджень, їх оформленням відповідно до чинних вимог; - розкрити структуру наукових педагогічних досліджень, оптимальне проведення експериментальної роботи та представлення результатів, відповідно до вимог академічної доброчесності. 	
4. Програмні компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	

ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, самостійного вивчення нових методів дослідження.
ЗК 05. Здатність працювати в команді.
СК 01. Здатність застосовувати базові знання з географії, педагогіки, психології та методики викладання в науково-дослідницькій і професійній діяльності

5. Результати навчання

ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді та організувати індивідуальну і групову роботу.
ПРН 05. Здатність критичного осмислення основних теорій, принципів, методів організації освітнього процесу в НУШ.
ПРН 07. Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою.
ПРН 08. Вміння використовувати цифрові технології та базове програмне забезпечення, онлайн-сервіси, відкриті електронні освітні ресурси, здійснювати пошук інформації в різних джерелах
ПРН 10. Демонструвати знання сучасних наукових досягнень географічної науки та тенденцій її розвитку, вміння використовувати їх під час викладання географічних предметів.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські, практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	014 Середня освіта. Географія	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практич ні заняття	сам. роб
Тема 1. Поняття про науку та наукове пізнання. Поняття, зміст і функції науки. Класифікація наук. Місце і роль педагогічних наук. Структурні елементи науки та їх характеристика.	2	2	10
Тема 2. Академічна доброчесність у науковій діяльності здобувачів освіти. Концепція академічної доброчесності у ЗВО. Наукове керівництво та розвиток культури академічної доброчесності. Наукова діяльність студентів у контексті вимог академічної доброчесності. Етика та культура наукової діяльності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.	2	4	10

Тема 3. Технологія наукової діяльності. Види наукової діяльності та їх характеристика. Суб'єкти наукової діяльності у закладі вищої освіти. Організація науково-дослідницької діяльності студентів. Вимоги ергономіки до організації наукової праці.	2	2	10
Тема 4. Концептуальний апарат науково-педагогічного дослідження. Організація науково-педагогічних досліджень. Типи науково-педагогічних досліджень. Характеристика категорій науково-педагогічного дослідження. Логіка науково-педагогічного дослідження. Мова та стиль наукового дослідження.	2	4	10
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Наукова комунікація. Наукові джерела та їх види. Характеристика процесу накопичення та обробки наукової інформації.	2	2	10
Тема 6. Наукова організація дослідницької роботи студентів. Форми впровадження результатів науково-педагогічного дослідження. Методика підготовки та написання кваліфікаційної роботи.	2	4	10
	12	18	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 5-10 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 5 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 5-10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

8. Політика навчальної дисципліни

- Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
- Академічна доброчесність.* Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені

Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зраховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

9. Рекомендована література

Основна:

1. Червінська І.Б., Оліяр М.П., Русин Г.А. Основи науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 214 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk794104.pdf>
2. Вихрущ В.О. Методологія та методика наукового дослідження . Тернопіль, 2014. 224 с.
3. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/>
4. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт. навч.-метод. посібник. Київ: Наук. Світ, 2002. 84 с.
5. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник / за ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. Київ, 2003. 323 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. К.: Кондор, 2013. 192 с.
8. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. К.: Академвидав, 2014. 208 с.

Допоміжна:

1. Гончаренко С. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. Шлях освіти. № 1. 2004. С.2-6.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
3. Князян М.О. Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента: навчальний посібник. Одеса, «Принтмайстер», 2005. 176 с.
4. Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри географії
та природознавства

Інна ЧЕРВІНСЬКА